zrn bylin, zvláště č. *Chenopodiaceae* (merlíkovité), které indikují ovlivnění přirozených ekosystémů činností člověka; v této části území ukazují i na přítomnost slanisek (Havlíček a Zeman 1979).

Výsledky dosud provedeného pyloanalytického výzkumu, včetně radiokarbonového datování z báze Čejčského jezera (9 990 ± 275 B.P., Hv – 18 924), ukázaly složitost vývoje popsané sedimentační výplně v průběhu celého holocénu. S přihlédnutím ke geologickým podmínkám a datování ^{14}C budou interpretovány palynologické výsledky až po detailním výzkumu.

*) 14C und 3H-Laboratorium, Niedersächsisches Landesamt für Bodenforschung, Hannover

Literatura

Břízová, E. (1991): Výsledky palynologického výzkumu v roce 1989. – Zpr. geol. Výzk. v Roce 1989, 27–29. Praha.

Břízová, E. (1993): The importance of pollen analysis for the reconstruction of vegetation development during the last two millenia. In: Růžičková, E. - Zeman, A. et Mirecki, J. (edit.) (1993): Application of direct and indirect data for the reconstruction of climate during the last two millenia. Papers presented at the workshop of PAGES-Steam I held in Brno, June 1992, 22–29. Praha.

Čtyroký, P. et al. (red.) (1990): Vysvětlivky k základní geologické mapě 1:25 000 34-214 Čejkovice. – MS Archív ČGÚ, Praha.

Havlíček, P. et Zeman, A. (1979): Kvartérní poměry mezi Kobylím, Brumovicemi a Čejčí na jihovýchodní Moravě. – Sbor. geol. Věd, Antropozoikum, 12, 31–55. Praha.

Málek, J. (1980): Historie lesů v Podyjí se zřetelem na přírodní výskyt jedle a smrku (Uherčicko a Bítovsko). – Přírodověd. Sbor. Západomor. Muz. Třebíč, 11, 69–79. Třebíč.

Sokol, F. (1954): Monografie horního toku Moravy z hlediska lesnického. – Přírodověd. Sbor. Ostrav. Kraje, 36, 540–562. Opava.

[1]Český geologický ústav, Klárov 3/131, 118 21 Praha 1

VÝSLEDKY REVIZE SENONSKÝCH FORAMINIFER ZE ZÓNY ČEJČ-ZAJEČÍ ŽDÁNICKÉ JEDNOTKY

RESULTS OF REVISION OF THE SENONIAN FORAMINIFERS FROM THE ČEJČ-ZAJEČÍ ZONE (ŽDÁNICE UNIT, MORAVIA)

(34 -21 Hustopeče)

Miroslav Bubík

West Carpathians, Biostratigraphy, Paleoecology, Foraminifera, Campanian, Maastrichtian, Ždánice unit

Pro potřeby stratigrafického výzkumu a korelací svrchnokřídových sedimentů na Jižní Moravě byly revidovány foraminifery ze senonu zóny Čejč-Zaječí určené již dříve Hanzlíkovou (1956). Tyto vzorky pocházejí ze sběrů Matějky a Chmelíka provedených v rámci geologického mapování na listu M-33-118-B-b v r. 1955. Z původních 8 vzorků bylo v kolekci Hanzlíkové (ČGÚ Brno) nalezeno 6 výběrů foraminifer: č. 448 – Čejč 51b, č. 449 – Čejč 51, č. 475 – Čejč 102, č. 476 – Čejč 102c, č. 529 – Zaječí 20, č. 531 – Zaječí 24, č. 550 – Zaječí 76 a č. 551 – Zaječí 76a. Vzorky byly odebrány z podmenilitového souvrství, vyjma vzorku Zaječí 24, který pochází ze závalku ve ždánických pískovcích.

Ze vzorku Zaječí 76a se dochovalo pouze několik vybraných jedinců planktonických foraminifer: *Archaeoglobigerina cretacea* (Orb.), *Dicarinella imbricata* (Morn.), *Dicarinella canaliculata* (Reuss), *Contusotruncana fornicata* (Plumm.), *Globotruncana arca* (Cush.) a *Globotruncanita elevata* (Brotz.). *G. elevata* dokládá campanské stáří vzorku. Dikarinely představují zřejmě redepozice ze stratigrafického intervalu turon-santon.

K maastrichtu lze přiřadit planktonické foraminifery ze vzorků Čejč 51, 51b a 102. Nejbohatší společenstvo planktonických foraminifer obsahuje vzorek Čejč 51: *Globotruncanita angulata* (Tilev), *G. stuartiformis* (Dalb.), *G. stuarti* (Lapp.), *Globotruncanella havanensis* (Voorw.), *G. petaloidea* (Gand.), *Globotruncana arca* (Cush.), *G. linneiana* (Orb.), *G. ventricosa* White, *G. rosetta* (Cars.), *G. orientalis* Nagg., *G.* cf. *dupeublei* Caron et al., *Contusotruncana fornicata* (Plumm.), *C. plummerae* (Gand.), *C. walfischensis* (Todd), *C. patelliformis* (Gand.), *Globigerinelloides* sp., *Heterohelix* sp., *Pseudotextularia* sp. a *Planoglobulina* sp. Toto společenstvo lze zařadit do biochronu zón G. aegyptica až nižší část G. gansseri, sensu Caron (1985). V bentózní složce převládají vápnité druhy (zástupci rodů *Gyroidinoides, Lenticulina, Vaginulina, Nodosaria, Stilostomella, Ramulina, Gavelinella, Pleurostomella*) nad aglutinovanými [(*Ammodiscus glabratus* C. - J., *Glomospira charoides* (J. - P.), *Rhabdammina cylin-*

drica Glaess., *Kalamopsis grzybowskii* (Dyl.), *Hormosina ovulum* (Grz.), *Tritaxia* cf. *tricarinata* (Reuss) a *Dorothia* sp.)]. Toto společenstvo lze zařadit k „slope biofacies", sensu Kuhnt-Kaminski - Moullade (1989) a indikuje podmínky středního svahu nad lyzoklinou. Toto hodnocení podporuje i přítomnost planokonvexních a vysoce trochospirálních typů planktonu (*Globotruncana ventricosa, Globotruncanita elevata, Contusotruncana walfischensis*) považovaných za hlubokomořské (viz Hart - Bailey, 1979). Poměr plankton/bentos je 338/80. Z paleogeografického hlediska má společenstvo planktonických foraminifer vysloveně tethydní ráz.

Ve vzorcích Čejč 51b, 102 a 102c vysoce převažuje bentos (převážně aglutinovaný) nad planktonem. Ze stratigraficky významných druhů nutno zmínit *Hormosina gigantea* Geroch a *Glomospirella grzybowskii* (Jurk.) charakteristických pro svrchní senon.

Závalek ze ždánických pískovců poskytl chudý plankton a chudý vápnitý i aglutinovaný bentos. Druhy *Globotruncana arca, G. linneiana* a *Archaeoglobigerina cretacea* umožňují zařazení do stratigrafického intervalu nejvyšší santon - maastricht. Svým složením i biofaciálně tato fauna odpovídá výše uvedeným faunám z podmenilitového souvrství.

Literatura

Caron, M. (1985): Planktic Cretaceous foraminifera - In: Bolli, H. M. - Saunders, J. B. - Perch-Nielsen, K. [Eds]: Plankton stratigraphy. – Cambridge Univ. Press, 17–86. Cambridge

Hanzlíková, E. (1956): Mikrobiostratigrafické poznatky o svrchní křídě a paleocénu ždánické série v terénu Zaječí-Čejč. (Listy spec. mapy Mikulov - 4457 a Hodonín - 4458). – Zpr. geol. Výzk. v Roce 1955, 49–52.

Hart, M. B. - Bailey, H. W. (1979): The distribution of planktonic foraminiferida in the mid-Cretaceous of NW Europe. - In: Aspecte der Kreide Europas. – IUGS. ser. A, 6, 527–542. Stuttgart.

Kuhnt, W. - Kaminski, M. A. - Moullade, M. (1989): Late Cretaceous deep-water agglutinated foraminiferal assemblages from the North Atlantic and its marginal seas. – Geol. Rundschau, 78, 3, 1121–1140.

Český geologický ústav, Leitnerova 22, 602 00 Brno

GEOLOGICKÝ A PALEONTOLOGICKÝ VÝZKUM LOKALITY MUŠOV SV. OD PASOHLÁVEK

GEOLOGICAL AND PALEONTOLOGICAL INVESTIGATION IN THE MUŠOV LOCALITY NW OF PASOHLÁVKY

(34-12 Pohořelice)

Jiřina Čtyroká[1]- Pavel Havlíček[1]- Zdeněk Novák[2]

Tertiary, Quaternary sediments, Microfossil, Heavy mineral, Stratigraphy, Moravia

Při stavbě nové silnice sv. od Pasohlávek (okres Břeclav) byly nově zdokumentovány a laboratorně zpracovány neogenní a kvartérní sedimenty. Tyto výzkumy doplňují, zpřesňují a částečně mění i naše názory na geologickou stavbu území u Mušova, oproti vysvětlivkám k Základní geologické mapě ČSSR (prozatímní vydání) 1:25 000, list 34-124 Pouzdřany (Havlíček et al. 1988, 1992).

Výsledky studia rozsáhlých výkopových prací, jejich dokumentaci a předběžná laboratorní a paleontologická vyhodnocení podává tato zpráva. Na přiloženém řezu je znázorněna geologická stavba tohoto území s vyznačením odběru vzorků na určení obsahu těžkých minerálů (Z. Novák) a mikropaleontologická určení (J. Čtyroká). Z geologického hlediska jsme došli k závěru, že podloží kvartérních sedimentů je tvořeno šedozelenými, rezavě hnědě šmouhovanými, slídnatými, vápnitými silty, jíly a jílovci (karpat). Na fluviální písčité štěrky (terasa Jihlavy a Svratky z konce rissu) nasedají 6–8 m mocné, světle hnědé, subhorizontálně a šikmo zvrstvené, tlakem nadloží deformované, jemně až hrubě zrnité fluviální až fluviolakustrinní písky s ojedinělými valouny a jílovitými polohami s přeplavenou, opracovanou mikrofaunou karpatu. Povrch je místy kryoturbován. V jejich nadloží jsou 2–3 m mocné, šedohnědé až hnědé, silně zajílované proluviálně-fluviální písčité štěrky s čočkami a polohami písku, jejichž výchozím materiálem jsou badenská klastika včetně karpatských jílů a písků. Dnešní povrch v nadmořské výšce 182–184 m n. m. je tvořen 2,0–2,5 m mocnými, soliflukcí přemístěnými, sesuvy porušenými a často i mrazem provířenými, silně vápnitými jíly a valouny pocházejícími opět z badenských klastik a karpatských jílů. Tato pozorování potvrzují závěry Zemana a Valocha (in Šibrava et al. 1979). Význam této lokality spočívá mj. i v hojných nálezech římských objektů (státní budova, příkopy, hroby atd.), v současné době zpracovávaných pracovníky Ústavu archeologické památkové péče v Brně.